

Joan Fuster

consells, proverbis i insolències

cara i creu

CONSELLS, PROVERBIS I INSOLÈNCIES reuneix tots els aforismes que Joan Fuster ha escrit fins ara: un miler. Inclou els *Judicis finals* de fa anys, i unes *Proposicions deshonestes* absolutament inèdites. El conjunt podrà ser considerat, sens dubte, com una obra "excepcional" dins la literatura catalana dels nostres dies, tant per la mateixa singularitat del gènere —sentència o epigrama, frase expeditiva, paròdia d'axiomes— com per la vasta suggestió ideològica que ofereix al lector. De *Judicis finals* ha dit Josep Pla que és un llibre "realment curiosíssim, en el sentit que està íntimament lligat amb la història de Fuster en el que aquesta història pot tenir de més personal i de més autèntic: és un d'aquells llibres que s'escriuen per acomiadar-se de la vida, exactament de l'etapa tempestuosa de la vida". Quan apareixia aquest volum, en 1960, Josephine de Boer ja l'aprofitava per assenyalar l'autor com "one of the ablest Catalan essayists", "Intelligentísimo libro", afegeia Llorenç Villalonga. Avui, *Proposicions deshonestes* recullen una altra fase d'experiència, nova i més profunda, en les reflexions de l'escriptor. En l'endemig, Joan Fuster ha publicat *Diccionari per a ociosos* i *Causar-se d'esperar*, textos que, al marge de la seva labor més estrictament erudita o civil —*Nostres els valencians*, *Qüestió de noms*, *Poetes, moriscos i capellans*, etc.— consoliden i defineixen els trets essencials de la seva actitud davant els fets i els problemes del nostre temps. El to de CONSELLS, PROVERBIS I INSOLÈNCIES és, com sempre en Fuster, irònic, esmolat i clar: en això no varia. Però, amb el contrast i fins i tot amb les contradiccions que els anys hi aporten, aquesta barreja -o suma- d'aforismes se'ns presenta com un inescotable exercici de seducció intel·lectual. La lectura es presta a l'acord i a la discrepància a cada moment, i això, al capdavall, és potser el seu millor atractiu.